

JEFTA (4)

SHIBOLET

13 augustus 2017
Zoetermeer

terugblik...

1-ste studie:

- Jefta als type van de verworpen Christus
  - ❑ verworpen door zijn broeders
  - ❑ in het land Tow verblijvend, omringd door nietswaardige lieden;
  - ❑ in de benauwdheid komen broeders terug...

2-de studie:

- Jefta's geschiedenisles

3-de studie:

- Jefta's dochter als type van de ekklesia:
  - ❑ de eerste die Jefta's overwinning viert is bestemd voor JAHWEH.

Richteren 12

¹ Toen werd het manschap van Efraïm
opgeroepen en stak over naar Safon.
En zij zeiden tot Jefta:

= na Jefta wraakneming
> lett. opstanding over zijn vijanden' (11:36)

צְפוֹנָה	וַיַּעֲבֹר	אֶפְרַיִם	אִישׁ	וַיִּצְעֶק
Safon-waarts	en-hij-steekt-over	Efraïm	man-van	en-hij-wordt-opgeroepen
naar-Zafon	en-trokken	Efraïmieten	de	werden-opgeroepen

לְיַעֲתָח	וַיֹּאמְרוּ
tot-Jefta	en-zij-zeggen
tot-Jefta	en-zij-zeiden

twee parallelle geschiedenissen
 na Jefta's overwinning

Jefta's dochter
 geofferd
 hfst. 11

de Efraïmieten
 jaloers
 hfst. 12

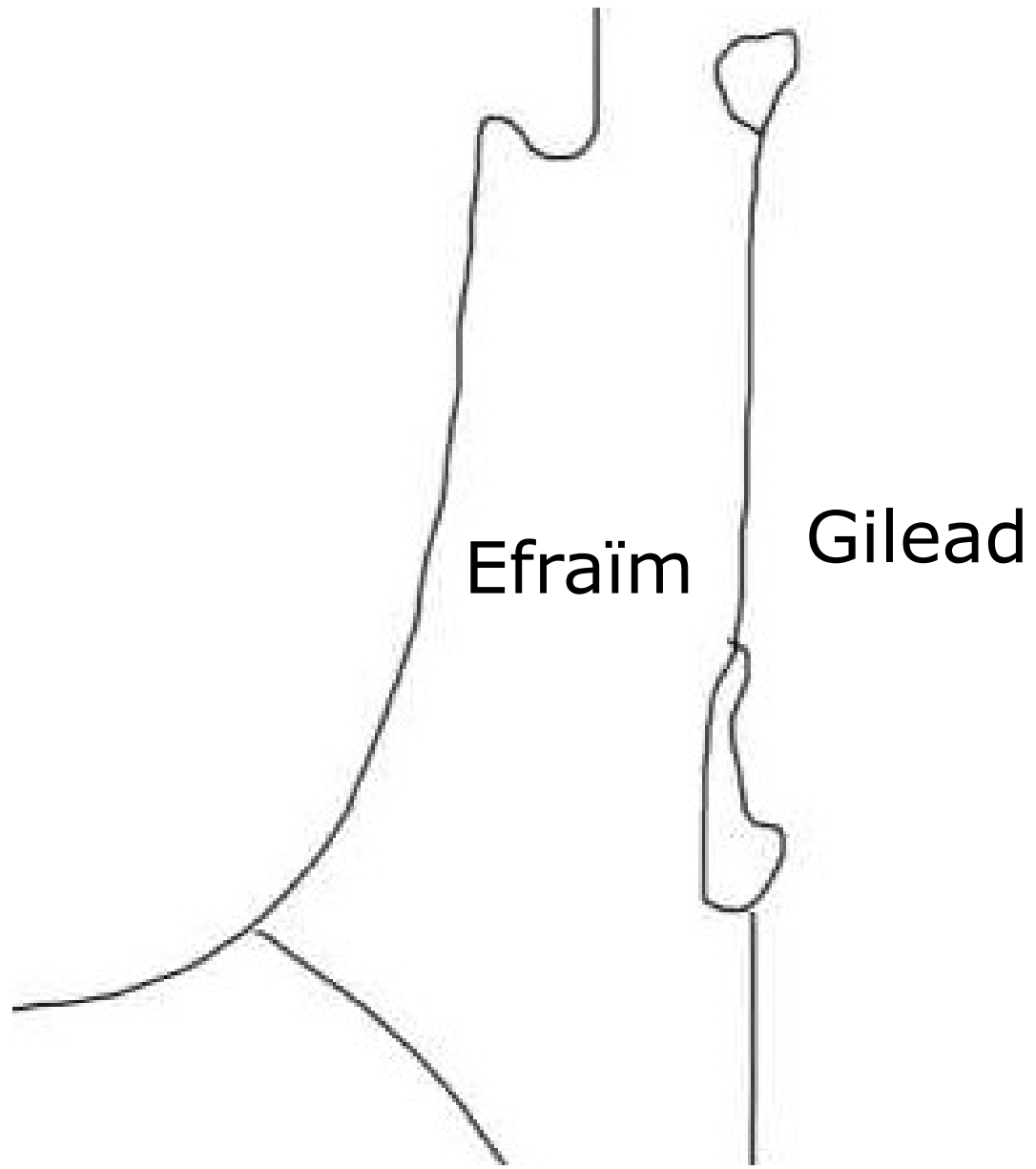
Richteren 12

¹ Toen werd het manschap van Efraïm opgeroepen en stak over naar Safon.
En zij zeiden tot Jefta:

aan de overzijde >

צְפוֹנָה	וַיַּעֲבֹר	אֶפְרַיִם	אִישׁ	וַיִּצְעַק
Safon-waarts	en ¹ hij-steekt-over	Efraïm	man-van	en ¹ hij-wordt-opgeroepen
naar-Zafon	en-trokken	Efraïmieten	de	werden-opgeroepen

לְיַפְתָּח	וַיֹּאמְרוּ
tot-Jefta	en ¹ zij-zeggen
tot-Jefta	en-zij-zeiden

Richteren 12

¹ Toen werd het manschap van Efraïm opgeroepen en stak over naar Safon. En zij zeiden tot Jefta:

= 'verborgen' - vergl. Ex.2:2

צְפוֹנָה	וַיַּעֲבֹר	אֶפְרַיִם	אִישׁ	וַיִּצְעַק
Safon-waarts	en-hij-steekt-over	Efraïm	man-van	en-hij-wordt-opgeroepen
naar-Zafon	en-trokken	Efraïmieten	de	werden-opgeroepen

לְיֵפֶתָח	וַיֹּאמְרוּ
tot-Jefta	en-zij-zeggen
tot-Jefta	en-zij-zeiden

Richteren 12

¹ ... Waarom ben jij doorgetrokken
om te vechten te midden van
de zonen van Ammon
en heb jij ons niet opgeroepen
om met jou te gaan?

Wij zullen jouw huis boven jou verbranden.

= jaloezie
zoals ze eerder Gideon verweten; 8¹

עַמּוֹן	בְּבָנָי	לְהִלָּחֵם	עָבַרְתָּ	מִדּוּעַ
Ammon	inzonen-van	totvechten-van	jij-passeert	welke-reden
Ammonieten	tegen-de	om-te-strijden	gij-zijt-opgetrokken	waarom

עִמָּךְ	לָלֶכֶת	קָרָאתָ	לֹא	וְלָנוּ
metjou	totgaan-van	jij-roept	niet	entotons
met-u	om-te-gaan	te-hebben-opgeroepen	zonder	ons

Richteren 12

¹ ... Waarom ben jij doorgetrokken
om te vechten te midden van
de zonen van Ammon
en heb jij ons niet opgeroepen
om met jou te gaan?

Wij zullen jouw huis boven jou verbranden.

Efraïmieten - type van Israël (jaloezie)
Jefta's huis - type van de ekklesia

בְּאֵשׁ
in^{het}-vuur

עָלֶיךָ
overjou

נִשְׂרַף
|wij-verbranden

בֵּיתְךָ
huis-van-jou

עִמָּךְ
met-jou

in-brand

boven-uw-hoofd

wij-zullen-steken

daarom-uw-huis

met-u

Richteren 12

² Maar Jeftha zei tot hen:
ik was de man, ik en mijn volk
hadden een hevige twist
met de zonen van Ammon.
En ik schreeuwde naar jullie
maar jullie hebben mij niet gered uit hun hand.

וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֶלֵיהֶם אִישׁ רִיב קִיִּיתִי אֲנִי וְעַמִּי
en-volk-van-mij ik ik-ben twist man-van tothen Jeftha en-hij-zegt
en-mijn-volk ik hadden een-twist - tot-hen Jeftha maar-zeide

וּבְנֵי עַמּוֹן מְאֹד
uitermate Ammon en-zonen-van
hevige Ammonieten met-de

Richteren 12

2 Maar Jeftha zei tot hen:
ik was de man, ik en mijn volk
hadden een hevige twist
met de zonen van Ammon.
En ik schreeuwde naar jullie
maar jullie hebben mij niet gered uit hun hand.

aanvulling op de geschiedenis van hfst. 11

וְאֶזְעַק	אַתְּכֶם וְלֹא	הוֹשַׁעְתֶּם -	אוֹתִי מִיָּדָם	
en ¹ lik-schreeuw-uit	»jullie en-niet	jullie-redden	»mij	vanafhand-van-hen
toen-ik-riep	u	gij-hebt-gered	mij	uit-hun-macht

Richteren 12

³ Toen ik zag dat jij niet kwam om te redden,
stelde ik mijn ziel in mijn hand
en ben ik doorgetrokken
tot de zonen van Ammon
en JAHWEH heeft hen in mijn hand gegeven.
Waarom zijn jullie deze dag tot mij gekomen?
Om tegen mij te vechten?

NBG51:

'mijn leven op het spel gezet'

בְּכַפִּי	נַפְשִׁי	וְאֲשִׁמָּה	מוֹשִׁיעַ	כִּי - אֵינְךָ	וְאָרָאָה
in·handpalm·van·mij	ziel·van·mij	en·'ik·plaats	reddende	er·is·geen·jou	dat en·'ik·zie
op·het·spel	mijn·leven	ik·heb·gezet	ter·redding	niet·gij·kwaamt	dat toen·ik·zag

עַמּוֹן	בְּנֵי -	אֶל	וְאֶעְבְּרָה
Ammon	zonen·van	tot	en·'ik·passeer
Ammonieten	de	tegen	en·ik·ben·opgetrokken

Richteren 12

³ Toen ik zag dat jij niet kwam om te redden,
stelde ik mijn ziel in mijn hand
en ben ik doorgetrokken
tot de zonen van Ammon
en JAHWEH heeft hen in mijn hand gegeven.
Waarom zijn jullie deze dag tot mij opgegaan?
Om tegen mij te vechten?

*Efraïm heeft NB van Jefta's
overwinning geprofiteerd!*

בְּיָדִי   יְהוָה   וַיִּתֵּן
in-hand-van-mij   Jahwe   en-hij-geefthen
in-mijn-macht   de-HERE   en-heeft-gegeven-hen

בִּי   לְהִלָּחֵם   הַיּוֹם   אֵלַי   עָלֵיכֶם   וְלָמָּה
in-mij   tot-vechten-van   de-deze   de-dag   tot-mij   jullie-gaan-op   en-waarom ?
mij   om-te-bestrijden   -   heden   tegen-mij   gij-zijt-opgetrokken   dan-waarom

Richteren 12

4 En Jefta riep alle mannen van Gilead bijeen en hij vocht met Efraïm en de mannen van Gilead versloegen Efraïm, omdat zij zeiden: jullie zijn weggelopenen van Efraïm. Gilead ligt midden tussen Efraïm en Manasse.

omstreden uitleg...

zij = de mannen van Gilead

וַיִּקְבֹּץ	יֵפְתָח	אֶת־כָּל־אֲנָשָׁי	גִּלְעָד	וַיִּלָּחֶם	אֶת־	אֶפְרָיִם
en ¹ hij-roept-bijeen	»	alle	Gilead	met	»	Efraïm
hierop-riep-op	-	alle	van-Gilead	en-streed	tegen	Efraïm

וַיַּכּוּ	אֲנָשָׁי	גִּלְעָד	אֶת־אֶפְרָיִם	כִּי	אָמְרוּ
en ¹ zij-slaan-neer	»	Gilead	Efraïm	dat	zij-zeggen
en-versloegen	-	van-Gilead	de-Efraïmieten	immers	dezen-hadden-gezegd

Richteren 12

4 En Jeftha riep alle mannen van Gilead bijeen en hij vocht met Efraïm en de mannen van Gilead versloegen Efraïm, omdat zij zeiden:
jullie zijn weggelopenen van Efraïm.
Gilead ligt midden tussen Efraïm en Manasse.

*jullie, nl. van Efraïm
weggelopenen > jullie hebben
niet geholpen (vergl. 12:2)*

מְנַשֶּׁה	אֶפְרַיִם	בְּתוּךְ	אֲתֶם	גִּלְעָד	בְּתוּךְ	אֶפְרַיִם	פְּלִיטִי
Manasse	in-midden-van	Efraïm	in-midden-van	Gilead	jullie	Efraïm	ontkomenen-van
Manasse	en	Efraïm	ligt-midden-tussen	Gilead	gij-zijt	Efraïmieten	weggelopen

Richteren 12

4 En Jeftha riep alle mannen van Gilead bijeen en hij vocht met Efraïm en de mannen van Gilead versloegen Efraïm, omdat zij zeiden: jullie zijn weggelopenen van Efraïm. Gilead ligt midden tussen Efraïm en Manasse.

*Gilead behoorde aan de stam Manasse
Num.32:40; Deut.3:13*

מְנַשֶּׁה	אֶפְרַיִם	בְּתוֹךְ	אֲתֶם	גִּלְעָד	בְּתוֹךְ	אֶפְרַיִם	פְּלִיטִי
Manasse	in-midden-van	Efraïm	in-midden-van	Gilead	jullie	Efraïm	ontkomenen-van
Manasse	en	Efraïm	ligt-midden-tussen	Gilead	gij-zijt	Efraïmieten	weggelopen

Richteren 12

⁵ Gilead veroverde de doorwaadbare plaatsen van de Jordaan naar Efraïm...

Hebr. > w.w. 'passeren'
> Eber - Hebreëën
St.V. 'veren'
NBG51 (elders): voordən
vergl. plaatsnamen als
Coevorden,
Amersfoort
Frankfurt,
Oxford

לְאֶפְרַיִם	הַיַּרְדֵּן	אֶת-מַעְבְּרוֹת	גִּלְעָד	וַיִּלְכֹּד
tot-Efraïm	de-Jordaan	doorwaadbare-plaatsen-van	» Gilead	en ¹ hij-verovert
naar-Efraïm	van-de-Jordaan	de-doorwaadbare-plaatsen	- Gilead	bezette

Richteren 12

⁵ Gilead veroverde de doorwaadbare plaatsen van de Jordaan naar Efraïm...

*bekend fenomeen in de Schrift:
doortocht door de (doods-)Jordaan
bij begin gersteoogst!
type van opstanding*

לְאֶפְרַיִם	הַיַּרְדֵּן	אֶת-מַעְבְּרוֹת	גִּלְעָד	וַיִּלְכֹּד
tot-Efraïm	de-Jordaan	doorwaadbare-plaatsen-van	» Gilead	en ¹ hij-verovert
naar-Efraïm	van-de-Jordaan	de-doorwaadbare-plaatsen	- Gilead	bezette

Richteren 12

⁵ ... En het geschiedde
wanneer ontcomenen van Efraïm zeiden:
laat me oversteken,
dan zeiden de mannen van Gilead tot hem:
ben jij een Efraïmiet?
Zei hij dan: nee,

אֶעְבְּרָה	אֶפְרַיִם	פְּלִיטִי	יֹאמְרוּ	כִּי	וְהָיָה
lik-steek-over	Efraïm	ontcomenen-van	zij-zeggen	dat	en-hij-is
laat-mij-oversteken	van-Efraïm	een-der-vluchtelingen	zeide	wanneer	nu

Richteren 12

5 ... En het geschiedde
wanneer ontcomenen van Efraïm zeiden:
laat me oversteken,
dan zeiden de mannen van Gilead tot hem:
ben jij een Efraïmiet?
Zei hij dan: nee,

לֹא	וַיֹּאמֶר	אַתָּה	הָאֶפְרַתִּי	גִלְעָד	אֲנָשֵׁי	לוֹ	וַיֹּאמְרוּ
nee	en-hij-zegt	jij	Efraïmiet	Gilead	mannen-van	tothem	en-zij-zeggen
neen	en-hij-antwoorde	gij-zijt	een-Efraïmiet	van-Gilead	de-mannen	tot-hem	dan-zeiden

Richteren 12

⁶ dan zeiden zij tot hem:
zeg alsjeblieft 'shiboleth'.

En hij zei 'siboleth'

omdat hij het niet naar behoren kon uitspreken,
dan hielden ze hem vast
en keelden hem

bij de doorwaadbare plaatsen van de Jordaan.
Er vielen in die tijd veertig en tweeduizend.

password:

= (koren-)aar, enkelv. >

שִׁבּוֹלֶת	אָמַר - נָא	לּוֹ	וַיֹּאמְרוּ
sjibboleth	alsjeblieft !	zeg !	tothem en-¹zij-zeggen
sjibboleth	eens	zeg	tot-hem dan-zij-zeiden

Ruth 2

² En Ruth, de Moabitische,
zeide tot Naomi:
Laat mij naar het veld gaan
en **aren** lezen...

Hebr. > shibol (vergl. Gen.41:5)

bij het begin van de gersteoogst (1:21)

Richteren 12

⁶ dan zeiden zij tot hem:
zeg alsjeblieft 'shiboleth'.

En hij zei 'siboleth'

omdat hij het niet naar behoren kon uitspreken,
dan hielden ze hem vast
en keelden hem

bij de doorwaadbare plaatsen van de Jordaan.
Er vielen in die tijd veertig en tweeduizend.

= last >

כֵּן	לְדַבֵּר	יָכִין	וְלֹא	סִבּוֹלֶת	וַיֹּאמֶר
zo	tot spreken van	¹ hij kan naar behoren	en niet	sibboleth	en ¹ hij zegt
op-de juiste wijze	uitspreken het	hij kon	en dus niet	sibboleth	dan hij zeide

Exodus 6

⁶ Zeg derhalve tot de Israëlieten:
Ik ben JAHWEH,
Ik zal u onder de dwangarbeid
der Egyptenaren uitleiden,
u redden van hun slavernij
en u verlossen...

Hebr. siboleth = last

= tichelstenen maken

+ zelf de stro zoeken (Ex.5:7)

Richteren 12

⁶ dan zeiden zij tot hem:
zeg alsjeblieft 'shiboleth'.
En hij zei 'siboleth'
omdat hij het niet naar behoren kon uitspreken,
dan hielden ze hem vast
en keelden hem
bij de doorwaadbare plaatsen van de Jordaan.
Er vielen in die tijd veertig en tweeduizend.

וַיֹּאמְרוּ

אֹתוֹ וַיִּשְׁחָטוּהוּ

אֶל-מַעְבְּרוֹת

הַיַּרְדֵּן

en-¹zij-houden »hem en-¹zij-slachten-af-hem tot doorwaadbare-plaatsen-van de-Jordaan
dan-zij-grepen hem en-sloegen-dood-hem bij de-doorwaadbare-plaatsen van-de-Jordaan

shiboleth

- de korenaar
= Christus
- genade,
nieuw leven

siboleth

- last
= werken,
slavernij/ stro
- religie

Richteren 12

6 dan zeiden zij tot hem:
zeg alsjeblieft 'shiboleth'.
En hij zei 'siboleth'
omdat hij het niet naar behoren kon uitspreken,
dan hielden ze hem vast
en keelden hem
bij de doorwaadbare plaatsen van de Jordaan.
Er vielen in die tijd veertig en tweeduizend.

~~42.000~~

- 40 > 30 AD - 70 AD
- 2000 > twee millennia
1e komst - 2e komst

וַיִּפֹּל בְּעֵת הַהִיא מֵאֶפְרַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם אָלֶף
duizend entwee veertig vanafEfraïm dezij in^{de}-tijd en-hij-valt
-duizend-man tweeën- -veertig- van-Efraïm die in-tijd er-vielen

Richteren 12

7 En Jefta richtte Israël zes jaren.
En de Gileadiet Jefta stierf
en werd begraven in de steden van Gilead.

וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת־יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ שָׁנִים
jaren zes Israël » Jefta en¹hij-spreekt-recht
jaar zes Israël - Jefta richtte

וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקְבֹּר בְּעָרֵי גִלְעָד
Gilead in-steden-van en¹hij-wordt-begraven de-Gileadiet Jefta en¹hij-sterft
in-Gilead in-een-stad en-werd-begraven de-Gileadiet Jefta en-stierf

Efraïm = type van Israël naar het vlees:

- ❑ heeft niet geluisterd naar Jefta's roep;
- ❑ jaloers omdat ze niet deelt in Jefta's overwinning;
- ❑ kan niet terugkeren naar 'het beloofde land';
- ❑ zegt i.p.v. 'shiboleth' (=korenaar) 'siboleth' (=last);
- ❑ kan daarom niet de beloofde zegen/ nieuw leven ontvangen.

Romeinen 9

³¹ Israël echter,
najagende een wet van rechtvaardigheid,
is tot in wet niet toe gekomen.

³² Vanwege wat?

Omdat het niet uitgaat van **geloof** (= *shiboleth*),
maar als vanuit **werken** (= *siboleth*)
stoten zij zich aan de steen van de aanstoot.